

zene rajongó szeretete kísérte, s ez az együttélés művészetét is áthatotta.) A *Haydn gyászmiséje* elbeszélőjének figyelme a környezetről és a jelenlevőkről Stendhalra fordul, majd vissza; ez a kameraváltás tagolja, színezi a szöveget s nem utolsósorban dramatizálja. Stendhal külső leírását a rekviem nyomán fölidézett csatajelenetek, egy érzelmes felhangú színi előadás, majd nők emlékképei változtatják - ahogy a regényhősök tudatzajlásának ábrázolásában ezt megszoktuk, csak a megjelenítés fokozatait ezúttal gondolatritmusok, párrimek dialógusai, rímcserek meglepő eszmefüzérei, valamint a zengő és lecsukló dallamsejtek festik alá. A költemény valóságos leírásokat és emlékképeket vetít elénk, együttesük egy világdarab, hasonlóan avantgard poémák művészi céljához, csak más eszközökkel.

Rónay György költészetéről, ars poeticájáról hű képet csak monográfia adhatna — most be kellett érnem néhány jelzőpont fölmutatásával. Így is nyilvánvaló, hogy a modern költészet sok-sok vívmányát magához hasonította. De ha művészetét egyénítendő, valahol egy határmezsgyét akarunk húzni, akkor érdemes egy kritikájára visszaemlékeznünk. Nemzedékének egyik kiemelkedő lírikusát méltatva, az illető költői világteremtésének egyetlen gyöngéjét a személyes jelenlét hiányában látta. A neo-avantgard, illetve a posztmodern törekvések korábban feltűnik Rónay György költészetének ez a fontos vonása: szemében a vers mindig tanúságtétel maradt. Ezért volt ereje utolsó éveiben visszanyúlni akár az impresszionista rajzhoz is, hiszen érett költőként az egyszerűben, a pusztá tapasztalatban is érzékelt és megragadta az egyetemes sugallatot.

VASADI PÉTER

Trombita a fűben

Rónay Györgynek

*Honnan ez a lárma?
Egy lompos patkány
dámvadnak öltözött, badd
űzze a puccos farka,
s vasrácsát félresöpörve
színre tör a csatorna:
küszöbünkig önti ki
szennyét. Hol vannak,
kik visszalapátolják?
Mért hallgatnak a hegedűk?
Kürtökbe vattát ki tömött?
Trombita csillog a fűben.*

*Jönnek érte pedig
pirkadat óta a három-
királyok. Míg ideérnek,
énekelek.
Akik magukban sírnak
egy rózsa előtt, kedvelik
éneket. Nénéim dúdolták
valaha fülembé, mikor
mezítláb mentünk kútra
vízért. Most, bogy fulladás
fenyeget mindünket,
Istentől tanulok lélegezni.*